

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neînscrise nu se primesc.—Manuscrisele nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelk Nachf., Anton Oppelk.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-köort).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare.—Publicări mai dese după tarife și învoială.—RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

A N U L L X I V .

„GAZETA” lese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 3 st. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se prenumără la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone.—Un exemplar 10 bani.—Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 150.

Brașov, Sâmbătă 7 (20) Iulie.

1901.

O veselă renaștere.

Unul dintre cei mai bine informați oficioși deghisați ai regimului unguresc este fără îndoială corespondentul din Budapesta al ziarului vienes „Neue freie Presse”. Acesta vorbește în numărul cel mai nou al numitului ziar despre pregătirile electorale în Ungaria. Este de interes a cunoaște părerea lui relativ la prospectele guvernului Szell.

Firește, că e cu trup și suflet pentru o isbândă cât mai decisivă a lui Szell la viitoarele alegeri, pe care o judecă din punctul de vedere al intereselor dualismului și a așa zisului principiu de guvernare liberal. Ici, colo par' că reese printre șirele-ore-care temere, că viitoarea majoritate, de care are lipsă guvernul unguresc, nu va fi pôte destul de mare, compactă și sigură. Dér corespondentul ziarului vienes face cu toate astea prognosticul cel mai bun posibil viitoarei majorității guvernamentale, căci e și neapărat de lipsă după părerea lui, ca Szell să-și creeze în noua cameră „un instrument după fasonul său propriu”. Și acesta nu atât pentru soluțiunea „cestiunilor curat unguresci”, cari reclamă singure o „colosală încordare”, cât mai mult pentru-că viitoarea dietă va fi chemată să pășescă imediat le rezolvarea pactului cu Austria, a tratatelor comerciale, a reformei imposibile, a noiei legi militare etc.

C'un cuvânt așa dizele interese ale dualismului pretind, ca Szell, conducătorul de aji al partidei liberale, să se pôta ține bine în șea, căci de nu ce ar mai puté începe colegul său Koerber?

Pôte din aceste considerațiuni urgente corespondentul fôiei vienes, după ce face toate complimentele posibile dibăciei, cu care a procedat Szell până acum în conducerea afacerilor parlamentului, se exprimă puțin favorabil asupra celor două crea-

țiuni ale legislațiunei, cu care se mândrește aderenții principiului curățeniei alegerilor: a legii privitoare la jurisdicțiunea Curiei asupra alegerilor, ce vor fi protestate, și a legii asupra incompatibilității.

Ambele aceste creațiuni, dize, sunt legi de ocaziune și de aceea au o valoare problematică. Legea asupra jurisdicțiunei electorale a Curiei găuresce ea însași principiul, pe care se ridică, prin aceea, că admite anumite „cheltueli constituționale” și însărcinează pe ministru de interne de a stabili în formă de ordonanțe pentru teritoriul fî-cărui municipiu un fel de taxametrul pentru prețurile de cărașie legal admise, ce va avé să le pôrte candidatul.

Legea asupra incompatibilității însă, lovesce pe aceia mai tare, pe cari era intențiunea a-i cruța și pe cea mai mare parte din aceia, pe cari voiau să-și elimineze din parlament, îi lasă nerași.

Un câștig vede numai în împrejurarea, că guvernul cel puțin prin acele legi scapă de suspiciune, că a voit să influențeze asupra compunerii parlamentului alt-fel, decât pe cale legală. Îi neliniștește însă curentele în societatea maghiară provocate prin depresiunea economică, nisuițele agrare, asalturile clericale etc. și constată, că „fusiunea diferitelor elemente în orbita partidei liberale guvernamentale încă nu este terminată și pronunțată în guvern”; sperază însă, că Szell va puté stăpâni aceste curente și că marea majoritate a alegătorilor din țără va pune în picioré érași o partidă, care să se întrepună pentru dualism și liberalism.

Nu se pôte sci, dize omul de încredere al fôiei vienes, decât acesta majoritate va fi tocmai așa de mare ca cea vechiă. Dér acesta nici nu-i de lipsă, căci ce-i prea mult, nu-i sănătos. E probabl, dize mai departe, că „garda cea neagră a lui Ferdinand

Zichy” va căpéta ore-cari întăriri din ținuturile slovace și din comitatele dela granița austriacă și de dincolo de Dunăre; posibil și aceea, că kosuthiștii să se întărescă cu vre-o duzină, dér rezultatele finale vor rămâne cam tot aceleași. Cu mult mai importantă este însă întrebarea, din ce elemente se va compune majoritatea?

Caracteristic este, că despre o grupare cât de mică din sinul naționalităților, în viitoarea dietă, nici că face amintire. De sigur este informat, că guvernul cu influința sa „nesuspicionată” se va îngriji, ca în nici un cas să nu pôta intra de unde-va, de pildă dela Slovaci și elemente naționaliste în șirurile opoziției din dietă. Pentru cei din sinul naționalităților nu rămâne dér alt loc, decât majoritatea guvernamentală. Corespondentul fôiei vienes are deplina încredere, că Szell va sci să-și exerciteze influința la compunerea și la organizarea elementelor viitoarei majorități, așa ca „liberalismul unguresc” nu numai să se prăbușescă, dér să serbeze chiar o veselă renaștere.

Terminul alegerilor dietale.

„Magyar Nemzet” publică următorul comunicat inspirat: „Terminul alegerilor preocupă aprôpe zilnic presa. Se fac nu arereori combinațiuni hazardate. Am constatat de repeșite-ori, că dieta ce se va întruni la 3 Septembrie, va avé lucruri importante de rezolvat și de-atunci nu s'a întemplat nimic, ce ar fi micșorat mulțimea agendelor. De aici urmăză, că terminul alegerilor, în contra ori căror combinațiuni, va căde la toamnă târziu, pe-atunci anume, când dieta va fi trecut peste toate lucrările, ce trebuie neamănat rezolvate deja în acest ciclu”.

Dieta Bucovinei, după cum spune o depeșă dela Viena, totuși s'a milostivit în fine să ia o deciziune menită, cum se

vede, de a veni în ajutorul clubului dietal oportunist, ca să aibă cu ce să-și acopere totalul nesucces de până acuma, de când cu încheierea faimosului pact. Se dize adevă, că dieta din Cernăuți a admis înființarea unui gimnasiu român la Câmpulung și crearea unui subinspectorat scolar român. Aocetea sunt vechi postulate și rămâne să se dovedescă, decât în adevăr se vor implini în curând, ori că, după cum s'a mai întemplat, deciziunea acesta a dietei, luată la rugăriile deputaților oportuniști, va figura numai pe hârtia.

Calea ferată bosniacă și Maghiarii.

Scim că zilele acestea s'a inaugurat cu mare solemnitate calea ferată dalmatino-bosniacă, ce se estinde dela Uskuplye la Trebinje, adevă în partea sudică a Dalmației și Hertegovinei și care emenită a forma legătura directă între partea sudică a provinciilor ocupate și partea răsărităna a monarhiei. Linia acesta, care se întinde dealungul, mării își are importanța ei mai ales pentru-că ea ajunge până la frontiera Muntenegrului. Dela Gabela până la Trebinje noua linie străbate print'r'un ținut pustiu, printre stâncile neproductive de Karst. Construcțiunea ei a costat jertfe și ostenele mari.

Un picur de apă măcar nu se află prin aceste ținuturi semi-selbatice, așa că mai înainte de a-se apuca de lucru, a trebuit să se construescă cisterne, în care să se prindă apa de plôie pentru a fi folosită la luorări. Vitelor, cari trăgeau poverile, a trebuit să li-se tae cale prin stânci, fiind-că pe acolo nu se pomenesc căi bătute și umblate.

Serbările de inaugurare s'au făcut cu deosebită pompă, și d-l de Kallay ca și guvernul local bosniac pot fi mândri de ovațiuniile, ce li-s'au făcut în toate părțile. S'au dat banchete, s'au rostit discursuri și toate despre serviciile mari, ce le va aduce monarhiei, din punct de vedere al politicei economice, această linie ferată și s'au încroat reoiproc cu laude cei cari au reprezentat la festivități monarhia dualistă. Ministrul Hegedüs, ca reprezentant al Un-

FOLETONUL „GAZ. TRANS.”

(3)

Patriarhale.

Dare de sémă.

(Continuare.)

Nu pot să nu citez și o a treia pildă, una din cele mai frumoșe poezii ale volumului:

Trei vagabonți la pôrtă-mi vin;
Artiști o mică trupă:
Copiți după ei se țin
Și câinii dau să-i rupă.

Sunt doi micuți, e mama lor:
Ea, cu flașeta 'n spate.
E-o di de toamnă, pic de nor,
Dér cât de triste-s toate!

Cu ochii duși, ca în estaz,
Ea cântă și ei jôcă.
Li cade pèrul pe obraz
Și praful o înecă.

Ei jôcă, sar și se 'nvirtesc
Impiedecați în sdrențe;
Răsufă greu când se opresc
Și fac la reverențe.

Intinde picul istovit
O pâlăria spartă:
Comedia s'a isprăvit,
De-acu — la altă pôrtă...

Pe urma celor ce s'au dus
Virtej de frunze alérgă...
Că mulți mai pôrtă Cel-de-sus
Pe lumea asta largă!

(Artiști)

Rare-ori am cetit o poezie, care cu mijloce atât de simple să producă un efect atât de puternic. Descrierea celor trei vagabonți, cari umblă din pôrtă în pôrtă, pare aruncată de poet, cu neglijență. Și totuși câte note intime sunt virite în fiecare strofă, cât de mult a sciut poetul să ni-i apropie de inimă pe acești trei nefericiți!

Numai o analiză amănunțită a acestei poezii ne face să ne putem da sémă, care e prioina, că cetind'o, o simțim atât de profund. Un punct său o pausă după versul al doilea, împărțesce fie-care strofă în două părți distincte. În cele două versuri dela început se descriu cei trei vagabonți, cum vin, cântă, oer pomană și plécă, așa cum îi vede poetul din etajul al șeselea. În par-

tea a doua a fî-oărei strofe e o a doua descriere, care la aparență n'are alt scop, decât s'o întregescă pe cea dintâi, care încă de fapt cuprinde, rând pe rând, imaginea din versurile dintâi, după ce ea s'a oglindit în sufletul poetului. Vagabonții vin la pôrtă:

Copiți după ei se țin
Și câinii dau să-i rupă.

În acești copii, cari rid, și-și bat joc vedem stafa umilinții pentru sèrmanii orfanți, cari fac teatru și ar dori să nu-l facă, ér în căuț vedem icôna persecuției, în potrive căreia îngrozita mamă trebuie să-și apere vecinic copilașii. Și poetul, care-i cu sufletul întreg pe partea nefericiților, vede îndată ceea-ce trecătorul preocupat n'are vreme să observe.

Tristetea lui are să isbuconescă în mâhnitele cuvinte:

Că mulți mai pôrtă Cel-de-sus
Pe lumea asta largă.

Poetul și-le rezervă însă pentru sfârșitul poeziei, deși scim, că ele i-au venit în gând din primul moment când a zărit pe

cerșitorii. O scim din gestul, pe care-l face involuntar, din ridicarea ochilor spre cer:

E o di de toamnă, pic de nor,
Dér cât de triste-s toate.

Poetul își rezervă exclamațiunea, în care enimineză mâhnirea sufletului său, pentru sfârșit, căci pentru-ca noi s'o putem simți, așa cum a simțit'o el, trebuie să ne familiarizeze mai întâi cu nefericiții artiști. Print'r'o notă intimă, glumetă la aparență, dér care face ca surisul ce ni-s'a ivit pe buze să-l simțim descompunându-se în lacrimi, el ne face să simțim mai adênc durerea micuților:

Impiedecați în sdrențe,
Răsufă greu când se opresc
Și fac la reverențe.

Palăria spartă, pe care o 'utinde picul, auel „Finita la comedia” sinistru, neșpus de tristul: „De-acu la altă pôrtă”, întră atât de bine în tabloul de toamnă cu frunzele cădate, pe cari le duce vântul în virtej în urma celor obosiți!

Dér ca țărânel român, care-i atât de duios în doivele sale și care e atât de vesel în chiuiturile sale la joc, Iosif, pe care

gariei, a laudat, într'un discurs, politica de prevedere a lui Benjamin Kállay, șeful administrației din provinciile ocupate, și îi apoteosă activitatea. A dis apoi Hegedüs, că se poate conta la sprijinul Ungariei, căci tot ce se face în interesul Bosniei, se face și în interesul monarhiei, ăr Ungaria numai folos poate trage din servirea acestor interese. Cu un cuvânt, s'a vorbit pretutindeni cu privilegiul acesta în tonul celei mai bune dispozițiuni.

Diaristica maghiară însă nu e de loc încântată de realizarea planurilor lui Kállay. Adevărat — ăce o fôia maghiară — că acest drum de fier e de importanță politică pentru Austro-Ungaria; ăer importanță economică numai pentru Austria are, pentru Ungaria însă de loc, căci noul drum de fier bosniac nu servește, ci din potrivă păgubesc interesele economice ale Ungariei.

De ce adevărat? Guvernul bosniac construiește linia ferată de-alungul unui teritoriu, care n'are comunicația în nici o privință cu Ungaria, chiar nici atunci când s'ar construi linia Bugojno-Spalato, care ar pune Ungaria în legătură mai strinsă cu Balcanii.

Se plânge în deosebi amintita fôie, că Austria face politică egosită și-și pregătește încet ăer cu iscusință terenul pentru eventualitatea separațiunii economice a celor două state dualiste. Atunci numai — ăce — vor vedea Maghiarii, că în politica balcanică ei au jucat rolul elefantului pe lângă Austria.

Un alt ăiar maghiar își manifestă tot din acest incident nedumeririle. Apreciază fusc situațiunea cu totul din alt punct de vedere și face imputări cercurilor conducătoare ungare și peste tot Maghiarilor, că până acum nu s'au interesat absolut deloc de Orient, ci numai spre occident și-au îndreptat și-și îndreptă privirile, deși viitorul lor numai în Orient pot să și-l caute și numai aici își vor pute ei valida forțele (!)

Este, bag' s'ema, în firea șovinistilor maghiari, ca vecinic să se plângă și vecinic să jôce pe malconțenții. Nu s'au ridicat încă Ungurii așa de mult, ca chiar în toate se dea ei și numai ei tonul în monarhia. Își văd slăbiciunile, ăer caută să și-le acopere punând vina pe alții și reeriminând mereu în contra Austriei, care oi-că i-ar jupui pe toate terenele și li-ar șterge frumpos bucătura dinaintea gurii.

Voci asupra vizitelor marelui duce rusesc.

Diarul „Cronica“ vorbind despre vizita marelui duce rusesc la Varna și Burgas constată, că ea a avut un caracter politic demonstrativ, și ăce:

„Marele duce a ținut un toast și a închinat pentru armata bulgară, care se organizează după metoda armatei rusești. Vărul ăarului a urat să vadă într'o ăiar-

l'am văăut plângând de durerile nefericiților, scie să se bucure de veselia celor ce-și petrec și să ridă în șir cu ei:

La orîndă-i o beție
Strașnică în astă s'era!
Nimeni nu mai vré să scie
Ce viforniță-i afară...

Glasuri vesele răsună
ăic vidre — urlă vântul...
Jôcă toți cu voe bună,
Dudue sub ei pământul!

Dând uitării grija, scărba,
Inima în piept le saltă...
Pân' și popa-i trage s'ërba
Cu creștinii la olaltă.

Bate în cisme, stă să cadă,
Dând potcapul peste c'ăfă...
Trei moșnegi aprinși la sfadă
Să îndulcesc din o garată...

Și petrec! E o urgie
A lui Dumneău afară,
ăer e atăta veselie
La osândă 'n astă s'era!...

(Va urma.)

(Vesellie)

mata bulgară luptând umăr la umăr cu armata rusă.

O declarație mai categorică și mai semnificativă nu se poate face. Aliața militară este proclamată fățiș și concursul Rusiei, în cazul unui război, nu poate să fiă îndolnic pentru Bulgaria.

Și cu toate acestea, se vorbește de înțelegerea austro-rusă pentru menținerea statului quo în Balcani.

Contele Goluchowski, în baza acestei înțelegeri, a amenințat, în discursul pe care l'a ținut delegațiunii, pe guvernul bulgar și a vorbit cu energie despre agitațiile comitetului macedonean.

Aăi lumina este făcută; faimoșa înțelegere austro-rusă este un mare moft.

Toastul ținut de marele duce și danșurile pe care le-a jucat cu Bulgarii, arată destul de lămurit, ce scop a avut vizita marelui duce, făcută acuma, în ajunul judecării procesului Sarafoff.

...Bulgarii sciu să urmărească cu îndărătnică planul lor politic și nu le trebuie decât un mic semn de încurajare din partea Rusiei, ca să reia din nou seria asasinatelor și a mișcărilor revoluționare.

În urma atitudinii marelui duce la Varna și Burgas, nu ne mai este permis să sperăm un singur moment, că vom avea liniște în Balcani.

Direct interesați în cestiunea Macedoniei și având un focar de agitație bulgară în Dobrogea, suntem dator să ne ținem vecinic pregătiți, ca nici un eveniment să nu ne potă surprinde.

După această numitul ăiar ăce, că România nu mai trebuie să fiă surprinsă de amenințări ori de unde ar veni, și trebuie să opună o serioasă organizare românească organizației bulgărești chiar în Macedonia.

„Ultimele măsuri luate de guvernul nostru cu privire la închiderea unor școli din Macedonia, să nu fiă începutul unei politici de slăbire a mișcării naționale în acea parte, nici dovada, că guvernul românesc cedază terenul deja câștigat.

„Acăsta ar fi o adevărată crimă față de interesele superioare ale n'ămului și nimeni nu ar puté s'o s'evirșescă nepedepsit“...

„Egyetértés“, organul fracțiunii kossuthiste, ocupându se cu vizita marelui duce Alesandru Mihailovici la Constanța, scrie următoarele:

„Marele duce Alesandru Mihailovici reîntorcându-se din Varna s'a abătut dela planul original și a făcut vizită și în România, și la Constanța, cel mai mare port român, a fost sărbătorit de Principele moștenitor român Ferdinand. Vizita acăsta rusescă e de mare importanță, ea s'a făcut câte-va ăile după vizita dela Varna, unde marele duce Alesandru Mihailovici a golit paharul pentru „amiciția de arme ruso-bulgară“, și nu trebuie să se uite, că ăarul Nicolae II n'a reîntors nici acuma vizita dela Petersburg a Regelui român Carol.

„ăarul a făcut pendentă întorcerea acestei vizite dela măsura, în care România va scie face „politică amică Rusiei“. ăarul însă s'a înșelat în calculul său, fiind-că România nu numai, că a făcut însa-și să simtă fiă-cine alipirea ei de tripla alianță, ci prin câștigarea de noi aliați s'a nisuit a conlucra la susținerea păcii europene.

„ăarul rusesc a pus pe față cestiunea: România să vină la mine și să facă politică amică Rusiei, și atunci și eu îi voi lua în considerare dorințele. Pentru-ca România să potă fi cu atât mai ușor înduplecată a-și schimba direcția politică, foile oficiose rusești au lansat și scirea, nu fără ăre-care tendență, că marele duce Alesandru Mihailovici va merge și la Regele Carol în Sinaia.

„În zadar ăic foile rusești, că vizita dela Constanța a lui Alesandru Mihailovici a fost o simplă recunoșcere a faptului, că România e stat consolidat, cu care a-se înțeleg raporturi amicale este un postulat al prudenței politice. Prin atingerea fără de veste și afară din program a teritoriului român, Rusia a voit să micșoreze în ochii lumii importanța vorbirilor rostite în Varna. Vizita marelui duce rusesc în Bulgaria n'a contribuit prin nimic la îmbunătățirea raporturilor încordate dintre România și Bulgaria, fiind-că Bulgarii vor căpăta curagiu pentru continuarea politicii lor destructive de până acum; ăer vizita din Constanța neputând fi conside-

rată ca o reîntorcere a vizitei Regelui Carol la Petersburg, Românilor nu le rămâne decât să considere vizita dela Varna de ceea-ce este aeeva: o demonstrație în contra înteluirii Regelui Carol și a Regelui George la Abbazia“...

După-ăe fôia ungrăescă reproduce aprôpe întreg articolul, ce l'a publicat din incidentul vizitei dela Constanța „Secolul XX“ din Bacărești, articol, care l'am reprodus eri în partea esențială, șfirșesc ast-fel:

...„Importanța politică a călătoriei marelui duce Alesandru Mihailovici cu atât mai puțin se poté ignora, cu cât de un timp încôce principilor din Balcani nu le place a-se lauda decât cu amiciția rusescă. Multă osteneă o va costa pe Austro-Ungaria, ca să contrabalanseze acțiunea acăsta; bine ar fi însă, decât s'ar face ceva cât mai grabnic, fiind-că se poté, ca mâue total să fiă întârziat“.

Presă germană încă se ocupă de vizita făcută la Constanța de marele duce Alesandru Mihailovici.

„Frankfurter Ztg“, „Vossische Ztg“, „Național Ztg“ și „Münchener Nachrichten“ ăic, că Rusia vré să probeze prin acăsta vizită, că politica sa în Balcani nu e nici decum îndreptată contra României, căreia îi păstrează o profundă recunoștință.

Din străinătate.

Rusia și Creta. Din Atena se a-nunță: Prințul grecesc George a făcut ăilele trecute unui ăiarist împărtășiri interesante, cari varsă o viuă lumină asupra nișuințelor politice rusești în Creta. Prințul a spus, că guvernul din Petersburg i-a făcut nu de mult propunerea de-a proclama insula principat autonom, a cărei domnitor cu drepturi ereditare să fiă el. Prințul a respins însă propunerea acăsta arătând, că înființarea unui mic principat grecesc n'ar corăspunde dorinței Cretanilor și nici opinia publică grecăscă nu s'ar puté împrietini cu așa ceva. Guvernul rusesc i-a promis apoi, că ținând cont de dorințele prințului, renunță la planul acesta și că semulțumesc de a-se face mică schimbări în dreptul public al Cretei. Promisiunea acăsta însă a devenit ilusoriă în urma poziției ce a luat-o consulul superior rusesc din Canea. În mintea acestui consul s'a conceput planul, de a-se face din Creta un principat autonom, și fiind-că prințul George nu acceptăză ideia acăsta, ar voi se aducă în Creta pe prințul Mirco de Muntenegru. În cazul acesta guvernul rusesc ar face din Creta pretinsă autonomă, o colonie rusescă în Mediterană.

Serbia și Turcia. O telegramă din Constantinopol spune, că ministru plenipotențiar s'erbesc la Constantinopol a făcut pași la Pôrtă contra incursiunilor albanese în câte-va localități s'erbesci, cu care ocași căț-va Serbi au fost răniți și uciși. Cu prilejul acesta Gruici s'a plâns, că conducătorul școlii s'erbesci din Mitrovița a fost arestat. Guvernul otoman a promis lui Gruici, că va porni cercetare în afacerea acăsta.

Papa și Franca. Corespondentul din Roma al unei foi vieneze a avut ăilele acestea o convorbire cu unul din cardinalii cei mai influenți la Vatican (probabil Rampolla) despre raporturile dintre Vatican și Franca. În decursul convorbirii, cardinalul a spus, că Papa Leo XIII nu este aderentul politicii agresive, ce o urma antecesorul său.

Sistemul său este concilianța, și astfel nu poté fi vorba despre aceea, ca Papa să recheme pe nunciul Lorenzelli din Paris. Tote congregațiunile din Franca vor primi încurând îndrumările de lipsă privitor la atitudinea, ce au de observat față cu noua lege. Unele din congregațiuni vor fi îndrumate se emigreze, altele se vor străforma, în fine altele vor cere recunoșcerea din partea statului. La totă întempleră însă după numitul cardinal e sigur, că în cestiunea educațiunii copiilor Papa nu va face concesii și va lucra din toate pute-

rile pentru validitatea voinței sale. În fine cardinalul a spus, că ori-cine poté fi convins despre aceea, că guvernul frances e mai mult avisat la Vatican, decât Vaticanul la guvernul frances.

SCIRILE DILEI.

— 6 (13) Iulie.

Serata dansantă dela Constanța.

Despre serata dansantă aranjată în onôrea ôșpeților ruși de municipalitate în casinul dela Constanța, se raportăză următoarele: Marele duce, fiind prea obosit, n'a asistat; a luat parte însă prinoipele moștenitor Ferdinand și oficerii cuirăsatului „Rotislav“, cari n'au fost împedecați de serviciu. La miaă-nôpte s'a servit un supou rece, au luat parte Principele Ferdinand, oficerii ruși și ai staționarului engles, oficerii români, precum și un mare număr de persoane din societatea locală. Prefectul Quintescu într'un toast înmulțimi Principelui pentru onôrea ce a făcut-o orașului, primind invitația municipalității și închină în sănătatea Principelui moștenitor. Principele Ferdinand mulțimi, urând prosperitate orașului Constanța. La ôrele 1 Principele s'a retras. Supeul a continuat până târziu în cea mai mare veselie. S'au ridicat mai multe toast în onôrea ôșpeților, la cari aceștia au răspuns, mulțumind pentru frumoșă primire, ce li-s'au făcut. La plecare oficerii ruși au fost conduși cu muzica până la cheul de imbarcare.

Impăratul Wilhelm și Francesii.

Impăratul Germaniei a dat ăilele acestea o nouă dovadă despre simpatiile sale față de Francesii. Din orașul norvegian Odde se telegrafăză, că Joia trecută împăratul Wilhelm a invitat pe yachtul „Hohenzollern“ o societate francesă la un dejun. Ôșpeții împăratului au fost: contele Mortimpriz, vicomtele Ségur, contele Bertrand de Salignac cu soția și fiică-sa, Saint-André și prințul Bassano cu fiica.

Cerealele în România. Vremea nu s'a îndreptat și continuă să fiă ploioșă, mărind astfel ăiluic pagubele însemnate recoltelor; este o nenorocire pentru agricultori. Deja se aud plângeri și mai grave din partea lor, că o parte din grâne neputând fi ridicate de pe câmp, încep să se încolțescă din cauza umezelei; din fericire asemenea plângeri sunt foarte rare. Timpul frumos și cald ar mai puté repara o parte din pagubele cauzate, însă vedem, ăce „Cron“, că nu sosesc odată schimbarea favorabilă a timpului. Comerțul stagnează pe deplin; în alți ani pe acăsta vreme campania de recoltă era deja în plină activitate; acuma recolta fiind întârziată cu stringerea și mică cu s'ema calitățile fiind ude nu se face nici un transport dela moși.

Deputatul Werner, cel care...

Zlatna s'a asemănat c'o „pasere migrătoare“, s'a îndurat să viziteze și pe alegătorii din Bucium. Aici — spun foile maghiare — alegătorii români l'au primit cu salve de treasouri și i-au dat și un banchet. În vremele alegătorilor a vorbit părintele greco-oriental Adamovici, care a salutat pe „previdențialul“ deputat și i-a oferit din nou mandatul. — Se vede, că părintele Adamovici n'are alt-ceva de lucru decât să facă „plocamente“ și să aducă servicii în adversar politic declarat al Românilor.

O plôie torențială s'a descărcat pe Vineri după amăzi, peste Brașov și Săcele. În suburbiul Blumăna, apa treou peste pe-nele tramwayului, în Dêrste treou cu 20—30 cm. peste șine. În Săcele, cum aflăm, plôia a cauzat o mică inundație. Comunicațiunile între Dêrste și Nou a fost asemenea pe scurt timp întreruptă din cauza revărsării vălii.

Despre principele Ferdinand al Bulgariei se vestesc următoarele: după telegramă din Sofia principele se va logoi în curând — dându-și învoirea curșile de Petersburg și Roma — cu principesa Xerș de Muntenegru. O altă scire mai puțin vorabilă spune, că în contra principele Ferdinand s'a făcut un atentat. Când prin-

cipele petrecea pe marele duce Mihailovici la portul din Varna, în apropierea portului s'a aruncat o bombă, care a explodat. Atentatorul a greșit însă timpul, căci a aruncat bomba mai curând cu 1—2 minute de cum trebuia. Astfel principiile a rămas neatins. Atentatorul a dispărut.

**Dela cursul administrativ din Buda-
pesta.** În înțelesul legii din 1900 art. XX § 1 la cursul administrativ din Buda-
pesta au fost promovați de notari și ur-
mătorii tineri români: Aureliu Moga, Leon-
tin Motea, Alesandru Popovici și Octavian
Sglimbea.

Cuirasatul „Rotislaw“. Din Constanța
se telegrafiază, că erî diminut la orele 4
cuirasatul „Rotislaw“ a părăsit portul Con-
stanța. La plecarea cuirasatul imperial a
schimbat salaturile de rigore cu vasele
române.

**Casuri noue de ciumă la Constan-
tinopol.** Direcțiunea generală a serviciului
sanitar român a fost încunoscuită de mi-
nisterul de externe, că în Constantinopol
s'au constatat alaltă-erî, în afară de cele 5
casuri de ciumă, *alte două casuri noue.*

Cununii. D-l Romul Gomboș, absol-
vent de teologie, se va cununa cu d-șora
Măriora Chiorcan Duminecă, în 15 (28) Iu-
lie c. ora 3 p. m. în biserica greco-orien-
tală din Turda. — D-l Gregoriu Manoilă
candidat de preot și d-șora Roza Jintariu
și vor serba cununia Duminecă în 28 Iulie
st. n. a. c. la 11 ore a. m. în biserica gr.
cat. din Făgăraș. — D-l Iuliu Băiuș teolog
absolut și d-șora Barbara Boieriu se vor
cununa Duminecă, în 28 Iulie a. o. st. n.
la 3 ore p. m. în biserica gr. cat. din Ciuc-
Lăzărfața.

Din Elôpatak ni-se scrie: „În 14
Iulie st. n. 3½ ore p. m. o ploie torențială
a curs și în timp de ¼ de oră canalul, ce
urge prin raionul băilor, a esundat așa de
tare, încât de-odată întregul raion a fost
cuprins de apă. Apa a stricat promenada,
a făcut pagube prăvăliașilor și birtașilor
din raionul băilor. În scurt timp însă ploia
a încetat, povoiul de apă s'a micșorat, așa,
că deja la 5 ore, când timpul de cură se
încheie, muzica cânta, er oșpeții bând
borvizul puțin botezat cu apă, se preum-
blau în cea mai mare liniște. Astăzi toți
s'au adus în ordine și oșpeții au aceeași co-
moditate ca și mai înainte.“

Tolstoi grav bolnav. Fôia rusescă
„Novoie Vremia“ aduce știrea, că marele
romancier rus contele Leo Tolstoi e grav
bolnav la moșia sa din Jasna-Poljana. Tols-
toi suferă de mulți ani de stomac; el însă
niciodată nu s'a căutat cu medici și a ig-
norat bóla. Acum îl torturează sgarciuri ve-
hemente. Medicii îl tractează cu comprese
recl, ei însă și-ar fi pierdut speranța de a
mai pute scăpa pe Tolstoi. Mulți amici ai
bolnavului s'au dus din Moscova să-l vi-
siteză. — Față cu știrea fôiei rusesci se
anunță, că Tolstoi suferă numai de colică,
și că bóla nu e periculoasă.

Premiul Nobel. Din Copenhaga se
anunță, că anul acesta din fundațiunea No-
bel se vor împărți ca premii 200,000 cor.
Suma acésta va fi împărțită în părți egale
și anume, se va premia o lucrare beletristică,
una din științele naturale, alta din
medicină și o altă lucrare scrisă în favoarea
păcii. Premiile se vor împărți în luna De-
cembrie, în ziua aniversării născerei inven-
tatorului dinamitei, Nobel.

Venitele bălților din Dobrogea
exploatate în regie au fost în Iunie de lei
186.558, față de lei 113.935 încasate în
Iunie anul trecut. Totalul veniturilor pe
cele trei luni ale exercițiului curent e de
lei 313.595, față de lei 224.772 încasate
în perioada corespunzătoare a exercițiului
trecut.

Conflicte sângerose în Spania. O
depeșă din Saragossa dăce, că mulțimea a
tras focuri asupra oredincioșilor, cari asis-
taseră la ceremonia jubileului în biserica
Sf. Filip. A fost un mort și mai mulți
răniți; generalul carlist Cervero a fost și
el rănit.

Prisonierii din Oranje. Membrii gu-
vernului din Oranje închiși la Reitz, au
fost transportați la Pretoria.

Aparate de fotografie pentru diletanți. Firma
A. MOLL, liferantul curții c. și r. din Viena
Tuchlauben Nr. 9 își recomandă amatorilor de
fotografie, articolele sale necesare pentrua fo-
tografia. La cerere trimite liste ilustrate con-
ținând prețurile. Depozite în Brașov la F. Jekelius,
F. Kelemen, Victor Roth farmaciști, Teutsch și
Tartler, D. Eremias nepoți

**Concert, reprezentațiune teatr.
și petrecere în Șimleu.** Tinerimea ro-
mână s'elăgiană aranjază cu prilejul adunării
generale a societății pentru crearea unui
fond de teatru român, la 1 și 2 August a.
o. st. n. în Șimleul-Silvaniei, în favorul ace-
luiași fond: Concert, reprezentațiune tea-
trală și petrecere de vară.

Concertul și reprezentațiunea teatrală se
vor ține la 1 August în sala teatrului.
Începutul la 8 ore s'era. Prețurile de intrare:
a) Primele 6 serii, de persoană: 5 corone,
b) următoarele 5 serii, de persoană 3 corone,
c) celelalte 2 cor., d) loc de stat 1 cor.,
e) galeria 50 bani.

Petrecerea de vară se va aranja în
promenada orășenescă sub scut sigur, la 2
August. — Începutul la 8 ore. Prețul de
intrare, de persoană 3 cor. Biletetele de in-
trare se pot procura și până în ziua festi-
vităților dela casarul comitetului arangiator
d-l Eugeniu Boroș, la institutul de credit
„Silvania“. Suprasolvirile se vor chita cu
mulțămită publică.

Programul concertului: 1) „Stradella“ și
„Nocturna“ de **, cântare cu voce, ese-
cutată de d-șora Adela Trif cu aocompaniere
de pian de d-șora Cornelia Maniū. 2) „Fan-
tasia de concert“ de Faust de D. Alard
op. 45, piesă de violină, esecutată de d-l
Virgiliu Pop cu accomp. de pian de d-l
Drd. Sigismund Pop. 3) „Prima rochiă lungă“
monolog de Iosif Vulcan, predat de d-șora
Rhea Silvia Langa. 4) a) „Non Torno“,
Romance de Titto Matei; b) „Recitativ și
aria“ din opera „Trovatore“ de Verdi; c)
„Doină“, cântare cu vocea, esecutată de
d-șora Virginia Gall cu aocompaniere de
pian de d-șora Cornelia Maniū. 5) „Rugă-
ciune“, duet de voce, esec. de d-nii: Victor
Marcuș și Simion Barboloviciu.

Piesu teatrală „Idil la țară“ comediă
într'un act, de Juin și Flerx, localisată ded-na
Maria Baiulescu, predată de d-șorele: Rhea
Silvia Langa, Elena Hendea, Ludovica Far-
caș, și de d-nii: Alesandru Aciu, Augustin
Șimonca, Alesandru Mircea și Ioan Mol-
dovan.

Sub decursul festivităților va cânta
muzica lui Cristofor Paleân din Bistrița.
Pentru cvartire sunt rugați p. o. oaspeții a
se adresa până în 22 I. o. st. n. la d-l Ioan
P. Lazar șef-comptabilul institutului de
credit „Silvania.“

Pentru tinerimea română s'elăgiană: Dr.
Mihail Pop, Ioan Moldovan, Vasiliu Hossu,
Eugeniu Boroș, Augustin Sabo, Alesandru
Aciu, Augustin Șimonca, Simeon Barbolov-
viciu, Dr. C. Meseșian, Virgil Pop, Victor
Pop, Alesandru Pop, Drd. Sigismund Pop,
Alesandru Mircea, Victor Marcuș, Victor
Marcuș, arangieri.

Correspondența „Gazetei Transilvaniei“.

Arad, 12 Iulie 1901.

(Notari suspendați din post.—Un preot, șcare
șt-a uitat de sine.—Germanisarca cu orfee.
Desmetecirea.)

Comitatul Aradului se pôte fâli: cu
numărul cel mare al „hoților administra-
tive“ și al amovării funcționarilor săi. Kri-
ványi, Bács, Scheinberger, notarul dela Ză-
rand și câți alți veniți au adus în rău nume
comitatul Aradului.

Cercetarea disciplinară împotriva no-
tarului dela Șilinghia nici nu s'a sfârșit, și
a fost osândit un alt notar Koczó Károly
din Pancota. Osândirea acestui notar pe
aici a făcut un fel de senzație, dat fiind
faptul, că numitul e președintele reuniunii
notarilor din comitatul Aradului.

Tot în zilele trecute a fost amovat
din post și notarul Páll Pál din Simonyi-
falva. Avocatul Mihail Veliciu din Chi-
șineu l'a apărât și i-a făcut și recourse până
la fișpanul, acesta însă, împreună cu comi-

tetul central comitatens, a întărit decusul
protopretorului Chișineului, care, spre marea
satisfacție a locuitorilor, a amovat pe Páll.
Locuitorul lui, d-l Fildan, notez, că a fost
primit cu banderii, cu muzică și cu bucu-
riă mare.

Interesant e procesul disciplinar por-
nit contra notarului român Gheorghe Varga
din Socodor. Numitul a fost pîrit între al-
tele și fiind-că a dat atestat de s'eraoia unui
om, care de fapt are puțină avere.

Numitul a mai fost pîrit și pentru-că
a apărât interesele agricultorilor față de
arîndașul evreu Schreyer, carele, moșia arîn-
dată dela contele Wenckheim, n'a mai
vrut, ca pîn' aci, să o subarendeze Româ-
nilor.

Notarul Varga, în urma jeluiri popo-
rului, a scris un articol vehement în „Al-
kotmany“, er evreul l'a pîrit. Schreyer a
pîrdut însă procesul, mulțămită apărării
dibace a d-lui adv. Dr. Stefan C. Pop din
Arad, care a s'arît în sprijinul Românului
prigonit.

La procesul din Pesta, ca martor be-
nevol al lui Schreyer, s'a prezentat și preo-
tul român Gavril Lazar din Socodor. Înză-
dar însă, căci Varga a fost achitat, er con-
telui Wenckheim i-s'au deschis ochii, a în-
depărtat pe Jidan, er moșia și a arendat'o
agricultorilor noștri români.

Tot pentru astfel de nimicuri preoții
Stefan Tulcan și Gavril Lazar și-au luat
advocat evreu și au făcut recurs contra ho-
tărîrei, prin care d-l Varga nu e osîndit
după voia lor. Ba numiții preoți s'au dus
în deputație și la fișpanul.

Procederea d-lor preoți nu e corectă,
căci iau avocat evreu, când avem Ro-
mâni destui; că acasă pe un notar român,
pentru-că se întrepune în favorul poporului;
că în loc să se pună ei în fruntea poporu-
lui și să esopereze cât mai mult pămînt
de lucru, sprijinesc intențiunile unui Evreu,
care nu vré nici să subarendeze o moșia
grosfescă.

Crășmarii din Arad sunt cei dintâi,
cari își vîd interesele periclitare prin opri-
rea orfeelor de a mai debuta prin grădi-
nile publice. Șovinisti dela magistratul ară-
dan, în anul trecut au oprit orfeele, fiind-
că sunt nemțesci. Tôtă presa jidovită
aplauda decusul magistratului aradan. Alte
orașe au imitat Aradul spre cea mai mare
bucurie a maghiarizatorilor și a actori-
lor subvenționați din gren din visteria sta-
tului, actori maghiari, s'au mai bine și
evrei, căci aceștia din urmă dau contin-
gentul „artiștilor“ de aji ai scenei ma-
ghiare.

În Arad a fost o trupă stabilă de ast-
fel de actori, subvenționați cu 10.000 fl.
din partea guvernului. Acum după-ce s'a
împrăștiat, ies la ivelă cele mai compromi-
tătoare vești despre fostul director, lipsit
de ori-ce pricepere, der setos după sub-
venții dela oraș și guvern.

O parte a publicului maghiar începe,
pare că, a se mai desmeteci. Comisia oră-
șenescă pentru afacerile teatrale, în ședința
sa ținută la 8 Iulie n. a schimbat decusul
de acum e anul, prin care publicul a fost
pus sub tutelă și la discreția unei trupe
slabe ca a lui Leszkay. A hotărît să se
îngăduie erăși orfeele, fiă ele și germane,
căci după cum a și un avocat, membru
al comisiei, mai multă moralitate răspân-
desc înoc orfeele, decât teatrele actuale din
orașele Ungariei.

Primarul orașului a apelat în contra
hotărîrei ce s'a adus, hotărîre, care mi-se
pare simptomatică pentru Arad.

El.

Răsboiul din Africa sudică.

Lord Kitchener a dat guvernului en-
gles un plan, dela esecutarea căruia aş-
teptă el încheierea răsboiului pe la finea
lui Octomvrie. După planul acesta, ar tre-
bui să fiă retrase din Africa sudică un nu-
măr însemnat de trupe (90,000) și în locul
lor să se trimită o armată de 50,000 din
cei mai aleși călăreți, care se opereze în
trei colone în contra celor trei trupe mai
însemnate ale Burilor. Trupele englese să
urmărescă neîntrerupt pe Burii și să i go-
nască în tôte direcțiunile pentru a-i face
în cele din urmă inofensivi. Ariergarda ca-
valeriei să o formeze trupe de infanterie,
care să ocupe punctele strategice mai în-
semnate și să se îngrijescă mereu de cai
prospeți. În chipul acesta sperază Kitch-
ener se sfîrșescă răsboiul.

Intr'aceea se anunță din Iohannes-
burg, că Burii desfășură o viuă activitate
în ținutul acelu oraș. Ei au apărut la
Roodepoort, însă ante-posturile englese fiind
aprôpe, Burii au dispărut.

Cum tratéză Burii pe răniiții englesi.

Căpitanul I. C. Seeley, care a servit
17 ani în Africa-de-sud, scrie diarului „Ti-
mes“ pentru a dovedi cum tratéză Burii
pe răniiții englesi:

În două împrejurări diferite, omeni,
pe cari îi comandam, dăce densus, răniiți
fôrte grav, au fost îngrijiiți de Burii. Ei au
fost totdeuna obiectul celei mai mari aten-
țiuni și celei mai mari bunății și chiar
omenii mei mi-au cerut să aduc mulțumiri
celor, cari îi făcuseră prizonieri. În două
ocasiuni în deosebii generalul comandant de
colónă a adus mulțumirile sale, s'eu perso-
nal, s'eu prin scrisori.

Am întelnit un mare număr de ofițeri,
cari au fost părăsiți, bolnavi s'eu răniiți, în
măinile Burilor, și nici-odată n'am aușit
dela ei decât expresiuni de mulțumire pen-
tru îngrijirile al căror obiect au fost.

În focul unei lupte corp e
anevoiu să se distingă răniiții de cei cari
nu sunt răniiți. Puteam însă fi siguri, că En-
glesii răniiți vor primi dela Burii îngrijiri
tot atât de bune, ca și acelea, pe cari ră-
niiții Burii le primesc dela Englesi.

Concluziunea acestei polemice e fôrte
simplă: lordul Kitchener, care e un soldat,
nu crede, că trebuie să se acorde vre-o im-
portanță acestei afaceri. De sigur, că el e
cel mai bun judecător.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Iulie st. v. 1901

s'a deschis nou abonament, la care
invităm pe toți amicii și sprijinitorii
fôiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un
an 24 corone; pe șese luni 12 corone;
pe trei luni 6 corone; pe o lună 2
corone.

Pentru România și străinătate:
pe un an 40 franci, pe șese luni 20
franci, pe trei luni 10 franci, pe o
lună fr. 3.50

Abonarea se pôte face mai ușor
prin mandate postale.

Administrațiunea.

DIVERSE.

Măinile și picioarele Englezicelor.

Un diar engles dă alarma asupra unui fe-
nomen constatat după multe ștudii și cer-
cetări: măinile și picioarele femeilor englese
merg lungindu-se în proporția cu adevărat
surprinzătoare. S'a putut avea dovada aceș-
tui dureros fapt stringând informațiunii de
la principalii mănșeri și ciorăpări de dame
din Anglia, și tôte răspunsurile sosite pri-
vitor la acésta importantă chestiune sunt
de acord în a confirma, că picioarele și mâ-
nile Englezicelor se lungesc în fiă-oare an
mai mult. Diarul în chestiune nu s'a mâr-
ginit numai la constatarea fenomenului, der
a căutat și cauzele și după mult studiu a
ajuns la concluzia, că motivul acestei creș-
ceri ciudate trebuie căutat în eseroițiile
sportive la cari se dedau cu atâta patimă
femeile. — Der măinile Englesilor, ce cu-
sur au? Ei sunt deja cunoscuți pentru lungi-
imea mănilor lor, și prin cari au răpit și
răpesc necontentit țerile și averile diferite-
lor popore....

Jubileul busolei. Luna acésta în
orașul Amalfi din Italia se vor aranja mari
festivități în onoarea lui Flavio Gioja, care,
se dăce, a inventat acul magnetic. Gioja
a trăit cam prin anii 1300 și s'a născut în
Pasitano lângă Amalfi. În China deja din
timpuri străbune cunoscea acul magnetic;
il cunoscea și în Europa, cu mult în-
ainte de Gioja, der nu în forma, în care a
fost inventat de Gioja. Lui Gioja i-se atri-
bue meritul, că astăzi cu deosebire mari-
narii pot să se orienteze pe mare cu ușu-
rință după busolă și de aceea locuitorii din
Amalfi au tot dreptul de-a serba jubileul
de 600 de ani al inventatorului Gioja.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură rațională, de Dr. George Maior, profesor de agricultură la școala superioară dela Ferăstrău și la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucuresci. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. I **Agrologia**, s'eu Agricultura generală. 34 c'ole de tipar cu 217 figuri în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decizia Nr. 2078 din 1897. Costă 5 cor'one.

Vol. II. **Pitotechnia**, s'eu cultura specială a plantelor, 38 c'ole de tipar cu 202 figuri în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă 8 cor'one.

Vol. III. **Zootechnia**, s'eu Cultura generală și specială a vitelor cornute, dimpreună cu lănăria și lăptăria, 49 c'ole de tipar cu 225 figuri în text. Costă 8 cor'one.

Vol. IV. **Economia Rurală**, s'eu organizațiunea și administrarea moșilor mari și mici. Costă 8 cor'one.

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esențial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba și literatura omână prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba noastră, care tratăză toate cestiunile cele mai mari ca și pe cele mici privitoare la agricultura română din tote țerile locuite de Români, pe baza progreselor actuale ale sciinței și tehnicei agricole moderne. Ea ia serios concurența cu cele mai bune lucrări apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

„**Cartea Plugarilor**“ s'eu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de Ioan Georgescu. 90 pag. Form. 8° costă 25 cr. (+ 3 cr. porto).

„**Stupăritul**“, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Const. Dimian, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor sătenii de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiiului. Prețul francat 40 cr.

Insoțirile de credit împreunate cu insoțiri de consum, de vânzare, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înființarea și conducerea de astfel de insoțiri, de F. W. Raiffeinssen. Edițiunea a V-a Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conține 227 pag. costă 80 cr. (+ porto 10).

Grădina de legume, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu, e de cel mai mare folos practic. Costă 50 b. (plus 5 b. porto).

Vinuri din p'ome, de Gr. Halin, prof. Este o carte în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite p'ome. Prețul 40 b. (cu posta 45 b.)

Cărți de rugăciuni și predici.

Anghira Mântuirii, cârticică de rugăciuni și de cântări pentru mângăierea sufletescă Ediț. IV. corectată. Gherla. Prețul unui es. în p'ereți tari colorați 70 bani. (+ 10 b. porto.)

Mărgăritarul Sufletului, carte de rugăciuni și cântări, întocmită pentru tote trebuințele vieții. Edițiunea IV. Gherla. Conține peste 343 pag. Legată costă 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Micul mărgăritar sufletesc, cârticică de rugăciuni și cântări, întocmită mai ales pentru copiii mai mărișorii. Legată costă 44 bani (+ 5 b. porto).

Carte de rugăciuni, cereri și laude întru on'orea Preacuratei Feciore Maria pentru folosul și mângăierea sufletelor. Prețul legat 40 bani (+ 5 b. porto).

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferitele casuri de m'orte, întocmite de Ioan P. pu. Conțin vre-o 400 pag. Prețul 3 cor'one (+ 20 b. porto.)

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul I, III și IV cuprinde cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp; și pentru tote s'erbătorile de peste an. Pe

lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor s'erbători. Fiă-care tom separat costă 3 cor. (pl. 10 b. porto)

Predici pe tote Duminecile și s'erbătorile de peste an, Vul. I. de Em. Elefteres, cunoscut atât de bine în cercurile românesce din num'eroșele sale scrieri. Are 250 pag. Prețul cor. 3 (+ 20 b. por.)

De același autor a apărut Vol. II. cu „**Predici ocașionale și funebre**“, care se estinde pe 220 pag. și conține predici multe pentru cununii, și diferite ocașuni (la s'ânșirea de biserici, la instalări de parochii, la prezentarea pentru prima'ora a preotului în parochii etc. etc.) Prețul 3 50 cor. (+ 20 b. porto.)

Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predici dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul 80 cr. (prin postă 85 cr.)

Predici pentru Dumineci de Iustin Popfiu, învățatul scriitor bisericesc, marele orator și bunul Român de odin'ora. Format mare de 500 pag. Prețul 2 fl. 20 cr. (prin postă recomandat 2 fl. 35 cr.)

„**Carte de Rugăciuni, cereri și laude**“ spre folosul și mângăierea sufletelor creștinesce. Conține 201 pag. Prețul legat simplu 80 b. leg. în pânză 1 cor. 60 b. în piele și aurit 3 cor. 20 b. în catifea cu copcii și cu cruce 7 cor. — b.

„**Pomenirea Prea on. brău** al Preasânței de Dumneșeu născătoare, scoasă din antologion s'eu minei și tipărită cu litere“. Pag. 16. Prețul 20 bani.

Cărți pentru comercianți și funcționari de bancă:

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„**Curs complet de corespondența comercială**“ de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomandațiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisioane și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede, cup'one etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Un capitol din Contabilitatea duală de I. C. Panțu. Tractăză principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duală, de I. C. Panțu. Această broșură conține: afacerile de credit cambial și afacerile de bancă. Prețul broș. 2 cor'one (+ 10 bani porto).

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe an, pe lună și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple esplicate amănunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Iulie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.35
Renta de cor'one ung. 4%	93.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.20
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	128.50
Bonuri rurale ungare 4%	92.25
Bonuri rurale croate-slavone	93.30
Impr. ung. cu premii	173.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	143.50
Renta de argint austr.	99.25
Renta de hârtie austr.	99.10
Renta de aur austr.	118.40
Losuri din 1860.	139.50
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.39
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	643.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	638.50
Napoleoniori.	19.03
Mărci imperiale germane	117.45
London vista.	239.35
Paris vista	95.15
Rente de cor'one austr. 4%	95.60
Note italiene	90.65

Cursul pieței Brașov.

Din 19 Iulie n. 1901.

Banota rom. Cump.	18.80	Vënd.	18.84
Argint român. Cump.	18.40	Vënd.	18.44
Napoleoniori. Cump.	19.—	Vënd.	19.02
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesce Cump.	10.72	Vënd.	—
Seris. fone. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de ap'erare a lui A. Moll și cu subșteriera sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite b'ole femeesce a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii înc'oce. — Prețul unei cutii originale sigilate Cor'one 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ii și sarea este forte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de goșdină și reumatism și a altor urmări de r'ecelă. Prețul unei sticle originale plumbate, Cor'one 1.80.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Cor'one 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de ap'erare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

C. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează giinic prin rambursă postală.

La deposite se se ceră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de ap'erare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURİ.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru tote speciile de serviciuri.

BILANȚURİ.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Coverte, in tola m'aximeca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURİ
și RESTAURANTE.

PREȚURİ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE ÎNMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

A V I S.

Prenumerățiunile la Gazeta Transilvaniei se potă face și reitno ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonați se binevoiască a arăta în deosebi, când voiesc ca espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se aboneză din nou se binevoiască a scrie adresa lămurit și se arate și posta ultima.

Administraț. „Gaz. Trans.“

ANUNCIURI
(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subșcrisei administrațiunii. în cazul publicării unui anunțiu mai mult de odată se face scădământ,

care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

„Gzeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.